

Робоча програма з виробничої практики (проектної) для здобувачів вищої освіти спеціальності 191 «Архітектура та містобудування».

Складена відповідно до освітньої програми «Архітектура та містобудування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 2020 року.

Розробник: Шевченко Л.С., доцент, к. арх., доцент кафедри архітектури будівель та дизайну

Погоджено

Гарант освітньої програми

Вадім ВАДІМОВ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри архітектури будівель та дизайну

Протокол від «21» серпня 2023 року № 1

Т.в.о. завідувача кафедри архітектури будівель та дизайну

Андрій ДМИТРЕНКО

«21» серпня 2023 року

Схвалено навчально-методичною комісією навчально-наукового інституту архітектури, будівництва та землеустрою

Протокол від «28» 08 2023 року № 1

Голова навчально-методичної комісії навчально-наукового інституту архітектури, будівництва та землеустрою

Володимир КИРИЧЕНКО

«28» 08 2023 року

Опис переддипломної практики

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма навчання денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>19</u> <u>Будівництво і архітектура</u>	обов'язкова
Загальна кількість годин – 90		
	Спеціальність <u>191</u> <u>Архітектура та містобудування</u>	Рік підготовки:
		4-й
		Семестр
		8-й
		Самостійна робота
		90 год.
		Вид контролю: диференційований залік

2. Мета та завдання практики

Виробнича практика (проектна) є складовою частиною підготовки фахівців з архітектури та містобудування. Вона має на меті:

- поглибити та закріпити теоретичні знання, отримані здобувачами вищої освіти в процесі вивчення циклу теоретичних дисциплін, практичних навичок;
- ознайомити безпосередньо в установі, організації, на підприємстві з виробничим процесом і технологічним циклом виробництва;
- відпрацювати вміння і навички зі спеціальності, а також збір матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи бакалавра.

Практика покликана сформуванню у студента професійні вміння, навички прийняття самостійних рішень на конкретній ділянці роботи в реальних, виробничих умовах шляхом виконання обов'язків, властивих їх майбутньої професійної діяльності. Поставлену мету реалізують шляхом самостійного вивчення виробництва проектної продукції й виконання кожним здобувачем в умовах проектної організації необхідних програмою окремих проектних й організаційно-управлінських завдань. Завданнями практики є:

- придбання практичних знань і навичок за фахом на конкретних посадах;
- закріплення знань по архітектурному проектуванню;
- вивчення і аналіз діяльності даного підприємства (організації, фірми);
- ознайомлення з питаннями організації, планування й економіки виробництва на даному підприємстві;
- придбання навичок у винахідницькій й раціоналізаторській роботі;
- оволодіння навичками організаційно-управлінської та командної роботи;
- вивчення й аналіз актуальних питань проектування архітектурних та містобудівних об'єктів з метою підготовки доповіді на науково-практичній конференції;
- збір матеріалу по темі кваліфікаційної роботи бакалавра.

Загальними компетентностями є:

- ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК02. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК08. Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальними компетентностями є:

СК04. Здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних документів у сферах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд.

СК05. Здатність до аналізу і оцінювання природно-кліматичних, екологічних, інженерно-технічних, соціально-демографічних і архітектурно-містобудівних умов архітектурного проектування.

СК06. Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.

СК11. Здатність до ефективної роботи в колективі, а також до співпраці з клієнтами, постачальниками, іншими партнерами та громадськістю при розробленні, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проектів.

3. Передумови для проходження виробничої практики (проектної)

Передумовами проходження виробничої практики (проектної) на підприємствах та організаціях є дисципліна, яка має бути вивчена здобувачами раніше, зокрема: «Архітектурне проектування. Планувально-композиційна організація сільського населеного пункту».

4. Очікувані результати проходження виробничої практики (проектної)

Формулювання результатів проходження виробничої практики (проектної) базується на результатах, визначених освітньою програмою (програмних результатах навчання), відповідно до матриці відповідності програмних результатів ОПП.

Програмні результати практики за ОПП:

ПР09. Розробляти проекти, здійснювати передпроектний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проектування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів.

ПР10. Застосовувати сучасні засоби і методи інженерної, художньої і комп'ютерної графіки, що використовуються в архітектурно-містобудівному проектуванні.

ПР11. Застосовувати художньо-композиційні засади в архітектурно-містобудівному проектуванні.

ПР13. Виявляти, аналізувати та оцінювати потреби і вимоги клієнтів і партнерів, знаходити ефективні спільні рішення щодо архітектурно-містобудівних проектів.

ПР14. Обирати раціональні архітектурні рішення на основі аналізу ефективності конструктивних, інженерно-технічних систем, будівельних матеріалів і виробів, декоративно-оздоблювальних матеріалів.

ПР15. Забезпечувати дотримання санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних, економічних, безпекових нормативних вимог в архітектурно-містобудівному проектуванні.

ПР17. Застосовувати енергоефективні та інші інноваційні технології при проектуванні архітектурних об'єктів.

ПР18. Знати особливості участі в архітектурно-містобудівному конкурсному проектуванні.

ПР19. Організувати презентації та обговорення проектів архітектурно-містобудівного і ландшафтному середовища.

5. Засоби діагностики результатів проходження практики

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів проходження практики є:

- диференційований залік;
- звіт з проходження практики з результатами виконаних завдань;
- щоденник практики.

6. Програма виробничої практики (проектної)

6.1. Вимоги до баз практики і робочі місця

Базами виробничої практики (проектної) є підприємства, організації, проектно-дослідницькі інститути, проектні фірми та інші установи, що займаються проектуванням архітектурних та містобудівних об'єктів, управління та відділи архітектури та містобудування при виконавчих комітетах міських рад, управління та відділи архітектури та містобудування при районних та обласних держадміністраціях. Перевага віддається тим організаціям, які мають можливості для реалізації цілей і завдань практики в більш повному обсязі. Вибір баз практики здійснюється кафедрами архітектури будівель та дизайну і містобудування та архітектури з урахуванням завдань практики та можливістю їх реалізації. Підставою для призначення конкретної організації базою практики є наявність укладеного договору між університетом та даною організацією на проходження виробничої практики (проектної) групою здобувачів вищої освіти або індивідуальних договорів на підставі листів від організацій.

Для студентів-іноземців бази практики передбачаються у відповідному контракті або договорі про підготовку спеціалістів та можуть бути розташовані як на території країн-замовників, так й на території України.

Студенти можуть самостійно, з дозволу кафедр, підбирати для себе місце проходження практики та пропонувати їх для використання.

На визначених базах практики майбутній фахівець повинен отримати певні практичні навички виконання конкретної роботи з архітектури та містобудування. У зв'язку з цим робочі місця здобувачів вищої освіти можуть знаходитися у різних структурних підрозділах.

6.2. Обов'язки керівників практики та здобувачів вищої освіти при проходженні практики

Методичне керівництво практикою від університету здійснюють кафедри архітектури будівель та дизайну і містобудування та архітектури. Керівник від університету зобов'язаний стежити за правильною організацією практики, систематично контролювати її проходження, а також консультувати здобувача вищої освіти з усіх питань, пов'язаних з проходженням практики. По закінченні практики керівник від університету перевіряє звіт та щоденник з практики, інформує про проведення публічного захисту, за результатами якого виставляється остаточна оцінка.

Керівники практики від установи чи організації створюють нормальні умови для роботи здобувача вищої освіти при проходженні практики, забезпечують їх необхідними нормативними та звітними документами, проводять індивідуальні бесіди з конкретних питань програми практики, контролюють якість та строки виконання робіт. Після закінчення практики підписують і завіряють печаткою звіт про проходження практики, складають відгук і характеристику на здобувача вищої освіти, який проходив практику.

Здобувач вищої освіти при проходженні практики зобов'язаний:

- до початку практики одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- вчасно, згідно з графіком навчального процесу, прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками керівників;
- вивчити і дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики, правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- своєчасно подати керівнику практики від кафедри звітну документацію, що вимагається програмою практики, й скласти залік з практики.

6.3. Зміст виробничої практики (проектної) та розподіл бюджету часу

За період виробничої практики (проектної) здобувачі вищої освіти відповідно до змісту практики виконують завдання, що мають бути відображені у окремих розділах звіту. Зміст виробничої практики (проектної) визначається її завданнями.

Практика триває 2 тижні для здобувачів вищої освіти 4 курсу.

Розподіл часу виробничої практики (проектної)

№ з/п	Етапи практики	Тривалість, год.
1	2	3
1	Проходження інструктажу з техніки безпеки	2
2	а) загальна характеристика підприємства, його структура та організація його архітектурно-містобудівної діяльності;	4
	б) знайомство з архітектурно-містобудівною діяльністю підприємства: виконаними проектами, актуальними питаннями, напрямками розвитку;	4
	в) вивчення основних принципів роботи підприємства, правил внутрішнього трудового розпорядку, правил охорони праці та їх дотримання під час практики.	4
3	Участь в архітектурно-містобудівній діяльності підприємства (наприклад: обміри реального об'єкту проектування, його фото фіксація, проведення соціологічного опитування щодо бачення об'єкту проектування, виконання креслеників архітектурних об'єктів, ескізних проектів, створенні 3-Д моделей приміщень, тощо), виконання завдань нарівні зі штатними працівниками, фіксація виконаної роботи з необхідними текстовими, цифровими даними і рисунками в щоденнику.	36
4	Збір матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи бакалавра: складання реферату по темі диплому, формування теки вихідних даних з усіма необхідними вихідними матеріалами.	36
5	Оформлення звіту та подання його на кафедру для перевірки і захисту	4
	Усього	90

Під час практики здобувач вищої освіти повинен виконати всі розділи програми.

7. Підготовка звіту з практики

Звіт з практики повинен відображати тільки самостійно виконану роботу здобувача вищої освіти в організації, установі. Переказ у звіті матеріалів, викладених в інструкціях, підручниках, лекціях не допускається. Титульна сторона звіту оформляється на окремому аркуші, містить інформацію про вид практики, тему індивідуального завдання, виконавця звіту та керівника практики. Завдання на практику є другим аркушем звіту з виробничої практики (проектної) та містить інформацію про назву задачі (модулю), строк виконання індивідуального завдання, вхідні дані для вирішення задач індивідуального завдання, перелік графічного матеріалу, підпис керівника від університету та студента.

Таблиця 1

№	Розділ звіту	Кількість сторінок
1	Титульний аркуш	1
2	Завдання на практику	1
3	Зміст	1-2
4	Вступ	1-2
5	Інформація про діяльність підприємства	1-3
6	Розширений графік проходження практики по датах	1-2
7	Опис робіт, які виконані під час практики	1-5

8	Висновки та пропозиції	1-2
9	Список літератури	1-2
	Додаток.	1-20

Письмовий звіт з практики разом із щоденником подається у встановлений термін (не пізніше ніж через тиждень після закінчення практики) керівнику практики від університету для перевірки, рецензування і допуску до захисту. Письмова рецензія керівника практики від кафедри заноситься до щоденника практиканта. Звіт з практики має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти програми практики. Обов'язковим є наявність висновків та пропозицій. Розділи і окремі питання звіту повинні бути чітко визначені, викладені в логічній послідовності і конкретизовані. Таблиці, ілюстрований матеріал, додатки повинні бути змістовими і оформленими відповідно до вимог стандартів.

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання не передбачено

9. Критерії оцінювання результатів проходження практики

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом проходження виробничої практики (проектної).

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Шкала та критерії оцінювання результатів проходження практики

Шкала, бали	Критерії оцінювання
90 – 100	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, розділи містять повний та вичерпний опис проведеної роботи, аналіз її результатів проведений на високому рівні. Зроблені висновки є обґрунтованими, конкретними та відповідають поставленим завданням. За результатами роботи надані практичні рекомендації, спрямовані на покращення діяльності досліджуваного об'єкту. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується необхідним пакетом документів, розташованих у додатках звіту. Звіт і щоденник практики оформлені відповідно до вимог і подані до захисту у визначений кафедрою термін. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє відмінні знання, отримані за результатами проходження практики, його відповіді на поставлені питання вичерпні та розгорнуті.

82 – 89	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, але мають місце окремі недоліки, розділи містять повний опис проведеної роботи та аналіз її результатів. Зроблені висновки є обґрунтованими, конкретними та відповідають поставленим завданням. За результатами роботи надані практичні рекомендації. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак вони недостатньо використані у процесі аналізу. Звіт і щоденник практики мають незначні недоліки у оформленні, подані до захисту у визначений кафедрою термін. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє знання процесів, досліджуваних під час проходження практики, його відповіді на поставлені питання конкретні та правильні.
74 – 81	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, але мають місце окремі недоліки, розділи містять опис проведеної роботи, однак проведений аналіз містить неточності. Зроблені висновки є конкретними відповідають поставленим завданням, надано рекомендації, однак має місце недостатнє обґрунтування висновків та рекомендацій. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак пакет документів неповний та недостатньо використаний у процесі аналізу. Звіт і щоденник подані до захисту у визначений кафедрою термін, однак мають місце окремі зауваження щодо їх оформлення. Здобувач вищої освіти в цілому володіє змістом роботи, демонструє розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, однак його відповіді на поставлені питання неповні або неточні.
64 – 73	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики в цілому розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання (не менше 75 %), однак містить деякі помилки при вирішенні завдань практики, аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, не глибокий, містить деякі помилки. Зроблені висновки в переважній більшості відповідають поставленим завданням, однак має місце недостатнє та частково помилкове обґрунтування висновків та наданих рекомендацій. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак пакет документів неповний, не використаний або недостатньо використаний у процесі аналізу, частково неактуальний. Звіт і щоденник подані до захисту у визначений кафедрою термін, однак у оформленні допущені помилки. Під час захисту здобувач вищої освіти показує задовільний рівень володіння змістом роботи, допускає помилки у відповідях, неповно та неточно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперує фактами на рівні запам'ятовування.
60 – 63	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання неповністю (але не менше 50 %), містить помилки при вирішенні завдань практики, аналіз роботи, виконаної під час

	<p>практики, неповний, має поверхневий характер, має помилки, частково базується на недостовірних даних. Зроблені висновки відповідають поставленим завданням частково, відсутнє або недостатнє та іноді помилкове обґрунтування висновків та наданих рекомендацій. Звіт у додатках містить неповний або неактуальний пакет документів. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, у оформленні допущені помилки. Під час захисту здобувач вищої освіти показує мінімальний рівень володіння змістом роботи, допускає значні помилки у відповідях.</p>
35-59	<p>Здобувач вищої освіти виконав частково (менше 50 %) програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання частково (менше 50 %), містить грубі помилки при вирішенні завдань практики; аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, має поверхневий характер, має помилки, базується на недостовірних даних або відсутній. Зроблені висновки відповідають поставленим завданням частково (менше 50 %), відсутнє або помилкове обґрунтування висновків та рекомендацій. Звіт у додатках містить неповний (менше 50 %) або неактуальний пакет документів. Порушено графік проходження практики. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, у оформленні допущені помилки. Недостатній обсяг пакету документів, передбачених програмою практики та/або методичними рекомендаціями. Під час захисту здобувач вищої освіти демонструє незадовільне володіння матеріалом звіту, нерозуміння змісту практики, відповідає не по суті питання, допускає грубі помилки у відповідях та показує неспроможність їх виправити.</p>
0-34	<p>Здобувач вищої освіти не виконав програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики частково викладений та не розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, містить грубі помилки, базується на недостовірних даних або відсутній. Відсутні передбачені програмою практики та/або методичними рекомендаціями додатки. Порушено графік проходження практики. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, оформлені не відповідно до встановлених вимог. Відсутній необхідний обсяг пакету документів, передбачених програмою практики та/або методичними рекомендаціями. Під час захисту здобувач вищої освіти демонструє незадовільне володіння матеріалом звіту, нерозуміння змісту практики, відповідає не по суті питання, допускає грубі помилки у відповідях та показує неспроможність їх виправити.</p>

10. Методи контролю

Постійний поточний контроль керівника практики від підприємства за виробничою роботою практикантів та веденням щоденників, допомога їм у виконанні всіх завдань на даному робочому місці, консультування з виробничих питань.

Поточний контроль керівника практики від університету за проходженням практики у відповідності із календарним графіком. Здійснюється шляхом відвідування робочого місця здобувача на підприємстві та у період консультацій в університеті при оформленні звітних документів по практиці.

Підсумковим контролем є захист звіту з практики у формі диференційованого заліку. Він здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за результатами проходження виробничої практики (проектної)

Результати проходження виробничої практики (проектної) оцінюються за 100-бальною шкалою, із них:

Самостійна робота здобувача вищої освіти під час проходження практики			Диференційований залік (публічний захист звіту з практики)	Сума
Підготовка та оформлення ЗВІТУ (включаючи фотозвіт) з практики	Підготовка та оформлення матеріалів для дипломної роботи бакалавра (ТЕКИ вихідних даних)	Підготовка та оформлення ЩОДЕННИКА з практики		
20	40	10	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Значення оцінки ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно	відмінно
82-89	B	дуже добре	добре
74-81	C	добре	
64-73	D	задовільно	задовільно
60-63	E	достатньо	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного захисту звіту	незадовільно
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики	

11. Методичне забезпечення

1. Комплексна програма наскрізної виробничої практики підготовки бакалавра за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування, галузі знань 19 Архітектура та будівництво. Розробн.: Л.В. Бородич, А.Є. Конюк. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2022. 18 с. (Електронна версія в електронній бібліотеці НУПП).

12. Рекомендована література

Базова

1. Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 19 «Архітектура та будівництво», спеціальності 191 «Архітектура та містобудування», затверджений та введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 р. № 808, Київ, 2020 р.
2. ДБН Б 2.2-12:2019. Планування і забудова територій. Київ: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. 2019. 177 с. URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=83211 (дата звернення: 30.06.2023 р).

3. ДБН Б 2.2-15:2019. Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення. [Чинні від 2019-12-01]. Київ: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. 2019. 44 с. URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=59627 (дата звернення: 30.06.2023 р).
4. ДБН В.2.2.-9:2018. Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення. [Чинні від 2019-06-01]. Київ: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. 2019. 43 с. URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=82012 (дата звернення: 30.06.2023 р).
5. ДСТУ Б А.2.4-4:2009. Система проектної документації для будівництва. Основні вимоги до проектної та робочої документації. Київ: Мінрегіонбуд України. 2009. 51 с. URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=25079 (дата звернення: 30.06.2023 р).
6. Закон України «Про охорону культурної спадщини». 2018. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1805-14> (дата звернення: 30.06.2023 р).
7. Архітектура будівель та споруд. Промислові будівлі : підручник / П. М. Куліков, В. О. Плоский, Г. В. Гетун. К.: Кондор, 2020. 820 с.
8. Дмитренко А.Ю. Методика архітектурного проектування: навчальний посібник / Дмитренко А.Ю., Кузьменко Т.Ю. – Полтава : Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2019. – 269 с.; іл.
9. Shrivastava, S., Srivastav N. Solutions Architect's Handbook: Kick-start your career as a solutions architect by learning architecture design principles and strategies, 2nd Edition. Birmingham: Packt Publishing, 2022. 590 p.

Допоміжна

1. Здетовецька Н.О. Архітектура активного довголіття: сучасні моделі житла для людей похилого віку. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. Вип. 57, 2020, с. 270-287.
2. Козлова Н. В. Принципи архітектурної реорганізації фасадів багатоповерхових житлових будинків з урахуванням архітектурної екології: дис. канд. арх.: 18.00.02. КНУБА. К., 2019. 320 с.
3. Садово-паркове та ландшафтне будівництво від А до Я : навч. посіб. / Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля; Уклад. Н. І. Білошицька, Г. О. Татарченко, М.В. Білошицький. – Северодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019 . Ч. 2 : Садово-паркове та ландшафтне будівництво від А до Я. – 2019. – 175 с.
4. Архітектурна типологія громадських будинків і споруд: підручник / Л.М. Ковальський, А.Ю. Дмитренко, В.М. Лях та ін.; за заг. ред. Л.М. Ковальського, А.Ю. Дмитренка. – К.: Інтерсервіс, 2018. – 484 с.: іл.
5. Гетун Г.В., Плоский В., Куліков П.М. Конструкції будівель і споруд. Книга 1. К. : Ліра-К, 2021. 880 с.
6. Grace H. Kim. The Survival Guide to Architectural Internship and Career Development, 1st Edition. Hoboken: Wiley, 2006. 272 p.

13. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=3441>
2. Положення про організацію і проведення практики здобувачів вищої освіти Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Схвалено Рішенням Вченої ради Національного університету імені Юрія Кондратюка, Протокол № 6 від « 29 » жовтня 2021 р.). URL: <https://nupp.edu.ua/uploads/files/0/doc/all/polozhennia-pro-praktiku.pdf> (дата звернення: 30.06.2023 р).